

การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) หมายถึง ขั้นตอนหนึ่งในวงจรการทำงาน เป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ไม่ใช่เพื่อค้นหาคนที่ทำงานผิดพลาด ไม่ใช่การกล่าวโทษใครทั้งสิ้น แต่เป็นการทบทวนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ให้เกิดปัญหานี้ขึ้นอีก ในขณะเดียวกันก็คงไว้ซึ่งวิธีการที่ดีอยู่แล้ว

ประโยชน์

1. ได้แนวทางในการปรับปรุง/พัฒนางาน
2. ได้ฝึกทักษะในการพูด และการฟัง
3. เป็นการพัฒนาความสัมพันธ์สู่การทำงานเป็นทีม
4. ทำให้ทราบถึงสิ่งที่เราปฏิบัติได้ดีอยู่แล้ว เพื่อบันทึกจดจำและรักษาไว้/พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
5. ทำให้เราทราบข้อผิดพลาด และวิธีการป้องกันไม่ให้ผิดซ้ำ

ขั้นตอน

1. คุณควรทำ AAR ทันทีทันใดหรืออย่างรวดเร็วที่สุดหลังจากจบงานนั้น ๆ
2. ไม่มี การกล่าวโทษ ข้ำเติม ตอกย้ำซึ่งกันและกัน ไม่มีความเป็นเจ้านายหรือลูกน้อง มีแต่บรรยากาศที่เป็นกันเอง รับฟังอย่างเปิดใจ การเริ่มต้นพูดคุยจึงควรเริ่มที่ผู้อาวุโสหน่อยที่สุดก่อน
3. มี “คุณอำนวย” คอยอำนวยความสะดวก กระตุ้น ตั้งคำถามให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น
ข้อเสนอแนะของตน และมี “คุณลิขิต” คอยบันทึกเรื่องที่แสดงความคิดเห็น ซึ่งข้อคำถามจะเป็นแนวกลาง ๆ คือ
 - 1) สิ่งที่คุณคาดว่าจะได้รับจากการทำงานคืออะไร
 - 2) สิ่งที่เกิดขึ้นจริงที่สูงกว่าที่คาดหวังคืออะไร
 - 3) สิ่งที่เกิดขึ้นจริงที่ต่ำกว่าที่คาดหวังคืออะไร
 - 4) สิ่งที่ได้เรียนรู้และเป็นประโยชน์คืออะไร
 - 5) คิดว่าควรปรับปรุงอะไร วิธีการลด/แก้ความแตกต่างคืออะไร
 - 6) หากต้องทำครั้งต่อไป จะปรับปรุงอะไรให้ดีขึ้น
4. ถามตัวคุณเองว่าสิ่งที่คุณควรได้รับคืออะไร
5. หันกลับมาดูว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงคืออะไร
6. ความแตกต่างคืออะไร ทำไมจึงต่างกัน
7. จดบันทึกเพื่อเตือนความจำว่าวิธีการใดบ้างที่คุณได้เคยนำมาแก้ปัญหาแล้ว

ข้อควรระวัง

1. ตระหนักไว้เสมอว่าการทบทวนหลังปฏิบัติงานเป็นการเรียนรู้ไม่ใช่การวิจารณ์หรือตำหนิและไม่ใช่การประเมินผลการปฏิบัติงาน

อย่างไรก็ตาม ต้องเข้าใจว่าคำตอบหรือวิธีแก้ปัญหามาจากการทำ AAR คงไม่ใช่คำตอบสุดท้ายสำหรับงานที่ทำเพราะเมื่อเวลาเปลี่ยนไป บริบทเปลี่ยนไป ย่อมทำให้เกิดปัญหาใหม่ได้ตลอดเวลา ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วยแต่อย่างไรก็ดีเท่าที่ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมมานอกจาก AAR แล้วเรายังมีอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกัน คือ BAR=Before Action Review และ DAR= During Action Review

(ตัวอย่าง) แบบบันทึกการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

หน่วยงาน : กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา

เรียน	ผู้อำนวยการโรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา		
ชื่องาน	กิจกรรมเตรียมความพร้อมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ก่อนเปิดภาคเรียน		AAR ครั้งที่ ๑
วัน / เวลาที่เริ่มปฏิบัติงาน	๑ ตุลาคม ๒๕๕๙	วัน / เวลาที่สิ้นสุดการปฏิบัติงาน	๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๙
วันที่ทำ AAR	๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙	เวลาเริ่ม - สิ้นสุด	๑๔.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.
ผู้ร่วมทำ AAR	๑. นายพิทักษ์ พงษ์วิเศษ		
	๒. นางสาวลลิตา จันทร์เลาะ		
	๓. นางธนพร สำลี และ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ทุกคน		
เป้าหมายของงาน	เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในประเด็นต่อไปนี้ ๑. การปรับโครงสร้างของหลักสูตร ฯ ตามนโยบาย ๒. การจัดตารางสอนให้เหมาะสม สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียน ๓. การออกแบบกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ๔. การบูรณาการหน้าที่พลเมืองและค่านิยม ๑๒ ประการ ๕. การปรับระบบการวัดและประเมินผล ๖. การดำเนินงานของโรงเรียนในเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๕๙ ๗. การดำเนินการทบทวนมาตรฐานการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ชั้น ม.๓ O-net		
ผลการปฏิบัติ/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง (โดยสรุป)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้จัดประชุมครูทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และแบ่งภาระงานเป็นระดับชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ และดำเนินการดังนี้ ๑. ได้ปรับโครงสร้างเวลาเรียน ตามนโยบาย คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ไม่เปิดสอนในมีรายวิชาเพิ่มเติม ๒. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรทุกระดับชั้น ตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ๓. จัดทำตารางสอนในภาพรวมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๔. การออกแบบกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ของแต่ละระดับชั้น โดยบูรณาการเรื่องค่านิยม ๑๒ ประการ ตามหมวดกิจกรรม ๑- ๔ โดยออกแบบกิจกรรม เป็นแผนกิจกรรม ของครูแต่ละคน		
ผลการปฏิบัติ/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง(โดยสรุปต่อ)	☺ การเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการจัดกิจกรรม “เพิ่มเวลารู้” และการร่วมวางแผนออกแบบกิจกรรมที่จะนำไปใช้สอนได้ในช่วงเปิดภาคเรียน		
งาน/ขั้นตอนที่ทำได้ดี	- การปรับโครงสร้างเวลาเรียน ตามนโยบายที่กำหนด - การเตรียมตัวของครูผู้สอน โดยการจัดประชุม และเตรียมความพร้อมสำหรับการสอนในช่วงเปิดภาคเรียน - การเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการจัดกิจกรรม “เพิ่มเวลารู้”		

งาน / ขั้นตอนที่ทำไม่ได้ <ul style="list-style-type: none">- ยังไม่มีการตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตร ฯ และโครงสร้างเวลาเรียนให้สอดคล้องกัน
อุปสรรค / ข้อจำกัด / ข้อขัดแย้ง ที่พบในระหว่างการทำงาน <ul style="list-style-type: none">- ความไม่ชัดเจนในเรื่องของโครงสร้างเวลาเรียนและการจัดการเรียน ของกิจกรรม“ เพิ่มเวลารู้”- การออกแบบกิจกรรม “เพิ่มเวลารู้” ที่ยังไม่สอดคล้องกับหมวดกิจกรรม ตามนโยบาย
ประเด็นที่ได้เรียนรู้ <ul style="list-style-type: none">- ความชัดเจน และความสอดคล้องของโครงสร้างเวลาเรียนและโครงสร้างหลักสูตร- การเตรียมความพร้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการจัดการกิจกรรม“ เพิ่มเวลารู้”- การออกแบบกิจกรรม เพิ่มเวลารู้ ที่ต้องสอดคล้องกับหมวดกิจกรรม ที่นโยบายกำหนดไว้ โดยเน้น ๔ H สำหรับผู้เรียน (Head Heart Hand Health)
ข้อปฏิบัติในการทำงานครั้งต่อไป <ul style="list-style-type: none">- การตรวจสอบความถูกต้องของโครงสร้างเวลาเรียนและโครงสร้างหลักสูตร ฯแต่ละระดับชั้น- การจัดการกิจกรรม เพิ่มเวลารู้ของผู้เรียน ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน- สังเกตการณ์จัดการกิจกรรม“ เพิ่มเวลารู้”พร้อมทั้งให้คำแนะนำ- การวัดและประเมินผลของกิจกรรม เพิ่มเวลารู้- การสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรม เพิ่มเวลารู้

ธนพร สำลี : สรุปรายงาน

(ตัวอย่าง) แบบบันทึกการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

หน่วยงาน โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา

เรียน	ผู้อำนวยการโรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา		
ชื่องาน	การพัฒนาทักษะและกติกาการเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอล	AAR ครั้งที่	3
วัน/เวลาที่เริ่มปฏิบัติงาน	16 พฤศจิกายน 2559	วัน/เวลาที่สิ้นสุดการปฏิบัติงาน	22 ธันวาคม 2559
วันที่ทำ AAR	23 ธันวาคม 2559	เวลาเริ่ม-สิ้นสุด	14.30 – 15.30 น.
ผู้ร่วม AAR	นางสาวสาคร คุมินทร์		
	สิบเอกสมศักดิ์ โกศล		
	นายธนวัฒน์ โคตรมิตร		
เป้าหมายของงาน			
1. พัฒนาทักษะการเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอลของนักเรียน			
2. นักเรียนเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอลได้อย่างถูกต้องตามหลักการ			
3. นักเรียนรู้ถึงกติกาการเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอลที่ถูกต้อง			
ผลการปฏิบัติ/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง (โดยสรุป)			
จากผลการจัดกิจกรรมในช่วงที่ 3 พบว่า นักเรียนเริ่มมีทักษะในการเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอลอย่างถูกต้องตามหลักการ ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมในการเล่น ท่วงท่าในการจับมือ และลักษณะของการตีลูกที่ถูกต้อง			
งาน/ขั้นตอนที่ทำได้ดี			
1. นักเรียนมีความตั้งใจที่จะพัฒนาการเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอลของตนเองเป็นอย่างดี			
2. นักเรียนให้ความสนใจในการเล่น สามารถแอนเตอร์ลู่วอลเลย์บอลได้ดีขึ้น			
งาน/ขั้นตอนที่ทำได้ไม่ดี			
1. นักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจในการเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอลตามขั้นตอน			
อุปสรรค/ข้อจำกัด/ข้อขัดข้อง ที่พบในระหว่างการปฏิบัติงาน			
1. อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการให้นักเรียนเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอล			
2. สภาพสนามไม่เอื้ออำนวยในการเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอล			
ประเด็นที่ได้เรียนรู้			
1. การเตรียมความพร้อมของร่างกายก่อนเล่นกีฬา			
2. ลักษณะท่วงท่าในการเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอลที่ถูกต้อง			
3. การแอนเตอร์ลู่วอลเลย์บอลที่ถูกต้อง			
ข้อปฏิบัติในการทำงานครั้งต่อไป			
1. การเตรียมความพร้อมของร่างกายก่อนเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอล			
2. ท่วงท่าในการเล่นกีฬาฟาวอลเลย์บอลที่ถูกต้อง			
3. การแอนเตอร์ลู่วอลเลย์บอลด้วยตนเองที่ถูกต้อง แบบอยู่กับที่ และ แบบเคลื่อนที่			

แบบบันทึกการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

หน่วยงาน

เรียน			
ชื่องาน			AAR ครั้งที่.....
วัน/เวลาที่เริ่มปฏิบัติงาน		วัน/เวลาที่สิ้นสุดการปฏิบัติงาน	
วันที่ทำ AAR		เวลาเริ่ม-สิ้นสุด	
ผู้ร่วม AAR	<div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div>		
เป้าหมายของงาน			
<div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div>			
ผลการปฏิบัติ/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง (โดยสรุป)			
<div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div>			
งาน/ขั้นตอนที่ทำได้ดี			
<div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div>			
งาน/ขั้นตอนที่ทำไม่ได้			
<div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div>			
อุปสรรค/ข้อจำกัด/ข้อขัดข้อง ที่พบในระหว่างการปฏิบัติงาน			
<div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div>			
ประเด็นที่ได้เรียนรู้			
<div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div>			
ข้อปฏิบัติในการทำงานครั้งต่อไป			
<div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 15px;"></div>			

คำชี้แจง แบบบันทึกการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

หน่วยงาน หมายถึง ชื่อโรงเรียนที่ดำเนินการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน

เรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน

ชื่องาน หมายถึง ชื่อกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการ ในการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลาที่โรงเรียนดำเนินการ
AAR ครั้งที่..... หมายถึง การดำเนินการสรุปผลการนิเทศตามตารางกิจกรรมในการนิเทศของ

Smart Trainers

วัน/เวลาที่เริ่มปฏิบัติงาน หมายถึง การดำเนินการตามปฏิทินที่กำหนดตามแผนปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สศตผ.) และสอดคล้องกับระยะเวลา

การติดตามของศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศนฐ.) ในแต่ละระยะ

วัน/เวลาสิ้นสุดการปฏิบัติงาน หมายถึง กำหนดการที่โรงเรียนได้วางแผนการดำเนินงานไว้ และให้สอดคล้อง

กับระยะเวลาการติดตามสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สศตผ.) และ การ

ติดตามของศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศนฐ.) ในแต่ละระยะ

วันที่ทำ AAR หมายถึง การจัดทำ AAR ของ Smart Trainers ที่เริ่มทำ AAR กับโรงเรียนในโครงการแต่ละ

โรงเรียน ตามปฏิทินที่กำหนด

เวลาเริ่ม-สิ้นสุด หมายถึง เวลาที่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงสิ้นสุดการปฏิบัติงาน ในแต่ละครั้ง

ผู้ร่วม AAR หมายถึง ผู้ร่วมเป็น Trainer กับ Smart Trainers ที่รับผิดชอบโครงการจัดกิจกรรม

“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

เป้าหมายของงาน หมายถึง การตั้งเป้าหมายในการดำเนินงานในแต่ละระยะที่ติดตาม ให้มีการพัฒนาขึ้นอย่าง

ต่อเนื่อง

ผลการปฏิบัติ/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง หมายถึง การรายงานสภาพผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานทั้งจุดเด่น

ของงาน ผลที่ได้รับ และด้านที่เป็นปัญหาอุปสรรค

งาน/ขั้นตอนที่ทำได้ดี หมายถึง การรายงานการจัดกิจกรรมที่ระดับโรงเรียนทำได้ดี สามารถพัฒนานักเรียน

ได้อย่างเต็มศักยภาพ ประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่างที่ดีได้ นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้

มีผลงานเป็นที่ประจักษ์

งาน/ขั้นตอนที่ทำได้ไม่ดี หมายถึง การรายงานการจัดกิจกรรมที่โรงเรียนทำแล้วเกิดปัญหา ไม่น่าสนใจ

นักเรียนไม่มีความสุข /โรงเรียนทำได้ไม่ดี ไม่สามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ไม่ประสบ

ความสำเร็จหรือ ประสบความสำเร็จน้อยนักเรียนไม่มีความสุขในการเรียนรู้ ผลงาน ผลลัพธ์ ไม่คุ้มค่า

ให้รายงานการจัดกิจกรรมที่ระดับชั้นเรียนทำไม่ได้ดี /โรงเรียนทำไม่ได้ดี ไม่สามารถ พัฒนานักเรียนได้

อย่างเต็มศักยภาพ ไม่ประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่างที่ดีได้ นักเรียนไม่มีความสุขในการเรียนรู้

ไม่เกิดผลงานเป็นที่ประจักษ์

อุปสรรค/ข้อจำกัด/ข้อขัดข้อง หมายถึง ในระหว่างการปฏิบัติงานของ Smart Trainers ให้รายงาน สภาพปัญหา ข้อจำกัดที่เกิดขึ้น หรือไม่ได้รับความร่วมมือในระหว่าง ที่ทำให้ผลการดำเนินงาน ไม่ประสบความสำเร็จ หรือทำให้ผลการดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง

ประเด็นที่ได้เรียนรู้ หมายถึง การสรุปประเด็นที่โรงเรียนได้รับความรู้ ได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้ จากการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีหลายๆประเด็นได้ และความรู้ที่ Smart Trainers ได้รับจากการทำงาน

ข้อปฏิบัติในการทำงานครั้งต่อไป หมายถึง การนำผลจากประเด็นที่ Smart Trainers ได้เรียนรู้มาพัฒนา ต่อเนื่องเสริมความรู้ให้ต่อเนื่องและสามารถนำประเด็นที่เกิดปัญหาและนำมาพิจารณาร่วมกัน กำหนดแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมใหม่ หรือประเด็นที่อยากส่งเสริมใหม่

หมายเหตุ แบบบันทึกการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

ให้คุณครูผู้สอนทำทุกครั้งหลังการปฏิบัติการจัดกิจกรรม (เก็บเข้าแฟ้มไว้ที่โรงเรียนสำหรับเป็นร่องรอย/หลักฐาน)